

کد کنترل

406

A

محل امضا:

نام خانوادگی:
نام:

عصر جمعه
۹۶/۲/۱۸

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته داخل - سال ۱۳۹۶

مجموعه الهیات و معارف اسلامی - ادیان - کد ۱۱۱۴

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	عنوان مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۲۰	۳۱	۵۰
۳	ادیان و مذاهب	۳۵	۵۱	۸۵
۴	تصوف و عرفان	۲۵	۸۶	۱۱۰
۵	تاریخ اسلام	۳۰	۱۱۱	۱۴۰
۶	فرهنگ و تمدن اسلامی	۳۰	۱۴۱	۱۷۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش الکترونیکی و ... پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- Working on the assembly line was ----- work because I did the same thing hour after hour.
1) efficacious   2) monotonous   3) momentous   4) erroneous
- 2- People are guilty of ----- when they make judgments before they know all of the facts.
1) illusion   2) arrogance   3) avarice   4) prejudice
- 3- Justin ----- himself from the embarrassing situation by pretending he had to make a telephone call.
1) extricated   2) extracted   3) exposed   4) expelled
- 4- He was accused of manipulating the financial records to cover his -----.
1) suspicion   2) scrutiny   3) fraud   4) paradox
- 5- Since the jungle was -----, we had to find an alternate route to the village.
1) permanent   2) vulnerable   3) redundant   4) impenetrable
- 6- Management refused to ----- the union's demands, so a strike costly to both sides occurred.
1) capitulate to   2) withdraw from   3) impose on   4) grump about
- 7- We had nothing in common, but despite our ----- backgrounds and interests, my new roommate and I became good friends by the end of the semester.
1) comprehensive   2) conscious   3) heterogeneous   4) haphazard
- 8- Megan's foreboding about going to class turned out to be ----- as the instructor gave a surprise test for which she was completely unprepared.
1) qualified   2) justified   3) perplexed   4) wholehearted
- 9- If she had known how much of an ----- her student debt would be, she would have found a different way to finance her education.
1) application   2) encumbrance   3) immunity   4) optimism
- 10- The mechanic examined the engine carefully but said he was not able to ----- the cause of the problem.
1) pinpoint   2) derive   3) acquire   4) escalate

PART B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Horticulture has a very long history. The study and science of horticulture dates all the way back to the times of Cyrus the Great of ancient Persia, and has been going on (11) -----, with present-day horticulturists such as Freeman S. Howlett and Luther Burbank. The practice of horticulture can be retraced for (12) ----- . The cultivation of taro and yam in Papua New Guinea dates back (13) ----- at least 6950-6440 cal BP. The origins of horticulture (14) ----- in the transition of human communities from nomadic hunter-gatherers to sedentary or semi-sedentary horticultural communities, (15) ----- a variety of crops on a small scale around

their dwellings or in specialized plots visited occasionally during migrations from one area to the next.

- 11- 1) ever since   2) yet   3) that far   4) still
 12- 1) many thousands years   2) many thousands of years
      3) years of many thousands   4) many years of thousands
 13- 1) from   2) for   3) in   4) to
 14- 1) are laid   2) lay   3) lie   4) are lying
 15- 1) cultivating   2) cultivated   3) that cultivated   4) to cultivate

PART C: Reading Comprehension:

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

In Islam, the guild college was developed from a pre-existing institution, the masjid type of mosque, founded in great numbers in the various quarters of the city. This was accomplished simply by adding an inn next to the mosque, to provide lodgings for the students who came to study there from out-of-town. The mosqueinn complex, in turn, served as the model for the second type of college, namely the madrasa. The madrasa college had the same educational purpose as its model, which continued to be founded after the madrasa. On the other hand, the 'House of Wisdom' type of institution ceased to exist after the middle of the eleventh century, the very century in which the madrasa flourished. The books on the 'ancient sciences,' heretofore kept in the 'Houses of Wisdom,' continued to be acquired and preserved in the libraries of the new colleges, as objects of the charitable trust (waqf); they could not be deliberately destroyed, sold, or otherwise disposed of. In the place of dār al-ikma, the 'house of wisdom' and dār al-ilm, the 'house of learning,' other colleges were added from the 6th/12th century on; first, the dār al-adith, the 'house of Prophetic Traditions,' then dār al-Qurān, the 'house of the Quran,' as though to signal the demise of their non-theistic namesakes by mimicking their names. The institutions of the 'ancient sciences' thus gave way to those of the sacred scriptures. These new guild institutions flourished alongside the old privately endowed institutions, and replaced the institutions of non-theism.

- 16- The word "this" in the passage refers to -----.
 1) the development of the guild college
 2) the development of a pre-existing institution
 3) the foundation of the masjid type of mosque
 4) the foundation of various quarters of the city
- 17- What was the main function of the inn added next to the mosque?
 1) Serving as a model for another type of college
 2) Accomplishing one of the goals of the mosqueinn complex
 3) Providing food for students coming from out-of-town
 4) Providing students from out-of-town with accommodation as well as education

- 18- **Where were the books on the ancient sciences kept after the eleventh century?**
 1) The madrasa
 2) The guild college
 3) College libraries
 4) The Houses of Wisdom
- 19- **Which of the following is true of dar al-ikma and dar al-ilm?**
 1) They helped madrasa to flourish.
 2) They were non-theistic institutions.
 3) They kept objects of charitable trust.
 4) They started to develop from the 6th/12th century.
- 20- **The word "demise" in the passage is closest in meaning to -----.**
 1) restriction
 2) wickedness
 3) force
 4) death

PASSAGE 2:

Aside from the Islamic basics, many details of faith and practice are maintained by the Christian Scriptures. Among these are many details of marriage, divorce, animal sacrifice, purity, diet laws, circumcision, and even prostration on earth substance. Such things as the witness by two men or two women and one man appear. The Islamic practices of raising the hands and saying 'Allahu Akbar', the expressions 'Assalamu alaykum' or 'Peace to you', and 'in sha Allah', 'if God wills', are all Biblical traditions.

The Bible not only supports Islamic beliefs and practices, but does so consistently. There is relatively little in the Bible that is offensive to Muslim eyes, and most such things are offensive because they have been given a Christian interpretation, or because of linguistic and cultural changes that make them less understandable than they originally were.

Islam is based, not on the Bible, but on the Qur'an, Islamic traditions, and the example of the Prophet and, in the case of Shi'ites, on the example of the twelve holy Imams. The similarities between the Bible and Islam are explained to believers by the fact that the same God inspired both, and to researchers by the fact that both the Qur'an and the Bible are products of Middle Eastern monotheism. All of the great principles of Islam are clearly evident in the earlier Scriptures as they remain in our hands today, encumbered as they may be with the ravages of time.

- 21- **In paragraph 1, the author mentions the witness by two men to -----.**
 1) show that some traditions appear only in Islam
 2) give an example of the similarities between Islam and Christianity
 3) give an example of the Islamic basics maintained by the Christian scripture
 4) show that it is equal to the witness by two women and one man
- 22- **According to paragraph 2, the Bible -----.**
 1) consistently supports Islamic beliefs and traditions
 2) does not always support beliefs and practices in Islam
 3) borrows the beliefs and practices that it supports from Islam
 4) only supports some parts of Islam while consistently contradicting other parts

- 23- What can be understood from the passage about the parts of the Bible that are offensive to Muslim eyes?
- 1) Western powers have changed the Bible in their own interests.
  - 2) Those parts are later added to the Bible by Christian interpreters and linguists.
  - 3) Almost none of them could actually be offensive to Muslims based on the original Bible.
  - 4) Muslims should refer to original Christian interpretations to understand the true meaning of those parts.
- 24- All of the following are mentioned in paragraph 3 about the similarities between Christianity and Islam EXCEPT -----.
- 1) the same God inspired both religions
  - 2) they are explained to believers and researchers differently
  - 3) both of them have something to do with the Middle East
  - 4) both of them are based on divine books and examples of their prophets
- 25- According to paragraph 3, all great principles of Islam are -----.
- 1) encumbered with the ravages of time
  - 2) found in the earlier Scriptures
  - 3) evidently based on the earlier Scriptures
  - 4) clearly supported by the original Scriptures, but not by the ones that remain in our hands today

PASSAGE 3:

One of the important points of contention between the 'urafa' and the non-'urafa', especially the jurists, is the particular teaching of 'irfan regarding the Shari'ah, the Tariqah (the Way) and the Haqiqah (the Reality). Both agree in saying that the Shari'ah, the body of Islamic laws, is based upon a series of realities and beneficial objectives. The jurists generally interpret these goals to consist of certain things that lead the human being to felicity, that is, to the highest possible level of benefit from God's material and spiritual favors to man. The 'urafa', on the other hand, believe that all the paths end in God, and that all goals and realities are merely the means, causes and agencies that impel the human being towards God.

The jurists say only that underlying the laws of the Shari'ah is a series of benign objectives, that these objectives constitute the cause and spirit of the Shari'ah, and that the only way of attaining these objectives is to act in accordance with the Shari'ah. But the 'urafa' believe that the realities and objectives underlying the laws of the Shari'ah are of the nature of stations and stages on the human being's ascent towards God and in the process of man's access to the ultimate reality.

The 'urafa' believe that the esoteric aspect of the Shari'ah is the Way. The Tariqah, at whose end is the Reality (al-Haqiqah), that is tawhid, which is a stage acquired after the obliteration of the 'arif's self and his egoism. Thus the gnostic believes in three things: the Shari'ah, the Tariqah, and the Haqiqah, and that the Shari'ah is the means to, or the shell of the Tariqah, and the Tariqah again is the means to or the shell of the kernel of Haqiqah.

- 26- What does the passage primarily discuss?
- 1) Different arguments between 'urafa and non-'urafa
  - 2) One important point of contention regarding education of 'irfan
  - 3) Two points of view about a specific teaching of 'irfan
  - 4) Jurisprudents' understanding of the Shari'ah, the Tariqah, and the Haqiqah
- 27- According to paragraph 1, what do the jurisprudents and the 'urafa disagree about?
- 1) The idea that the Shari'ah is based on a series of realities or beneficial goals
  - 2) Their interpretations of the Shari'ah's beneficial objectives
  - 3) The level of benefit from God's material and spiritual favors to man
  - 4) Their understanding of the realities of the Tariqah
- 28- According to the jurisprudents, how is it possible to achieve the Shari'ah's objectives?
- 1) By acting according to the Shari'ah
  - 2) By discovering the cause and spirit of the Shari'ah
  - 3) By identifying the benign objectives of the Shari'ah
  - 4) By understanding the goals underlying the laws of the Shari'ah
- 29- The word 'constitute' in paragraph 2 is closest in meaning to -----.
- 1) form
  - 2) confine
  - 3) surrender
  - 4) synthesize
- 30- According to paragraph 3, man's access to Haqiqah is possible -----.
- 1) after understanding the esoteric aspect of the Shariah
  - 2) through acquiring tawhid
  - 3) after getting rid of the self and egoism
  - 4) through building the shell of the Tariqah

زبان عربی:

■ ■ عین الأصح و الأتق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو التعريب (٣١ - ٣٨)

٣١- ﴿ قَالَ يَا هَارُونَ؛ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا أَلَّا تَتَّبِعُهُمْ ﴾: گفت ای هارون؛ .....

(١) وقتی دیدی که آنها گمراه شده‌اند، چه چیز تو را از متابعت من بازداشت!

(٢) چون دیدی که آنان به راه ضلالت می‌روند، چه چیزی مانع تبعیت تو از من شد!

(٣) وقتی آنها را دیدی که گمراه شده‌اند، چه چیزی مانع تو شد که از من پیروی کنی!

(٤) چون آنان را دیدی به راه ضلالت می‌روند، چه چیز مانع این شد که از من پیروی نکنی!

۳۲- « قد نال هذا الأديب شهرة مدوية لأنه كان يعني بأثاره عناية تحيلها إلى ضروب خاصة من الزخرف و الوشي الأنيق!»: این ادیب .....

(۱) به شهرتی پرآوازه دست یافت زیرا به آثار خود توجهی داشت که آنها را به انواعی خاص از زینت و آراستگی دل‌انگیز تبدیل می‌کرد!

(۲) دارای آوازه‌ای پرشهرت شده بود بسبب اینکه آثار خود را با عنایتی خاص به انواعی گوناگون از آراستگی دل‌انگیز تبدیل کرده بود!

(۳) دارای آوازه‌ای طنین‌انداز شده بود بعلاّت اینکه آثار خویش را با توجهی خاص به انواع آرایه‌ها و صنایع دل‌انگیز تبدیل می‌کرد!

(۴) شهرتی طنین‌انداز حاصل کرده بود چه آثار خود را با توجهی خاص به انواعی از زینتها و آرایه‌ها آراسته بود!

۳۳- « قضی الذهر بالتفريق فاصطبري له و لا تذممي أفعاله و ترفقي!»:

(۱) قضای روزگار جدا شدن بود، پس صبور باش و اعمال زیبا را سرزنش مکن و مهربان باش!

(۲) زمانه فراق را ترجیح داد، پس بسیار صبر کن و کارهای دنیا را مذموم مدار تا با تو مدارا کند!

(۳) روزگار به جدائی حکم کرد، پس بر آن صبر پیشه کن و کارهایش را نکوهش مکن و مدارا کن!

(۴) جدائی ما حکم روزگار بود، پس شکيائی پیشه کن و از اعمال دنیا گله‌مند مباش تا روزگار بر وفق مرادت باشد!

۳۴- « و قد سار ذكري في البلاد، فمن لهم بإخفاء شمس ضوءها متكامل!»:

(۱) ضوء شهرتی یمن کن آن یختفی علی الناس ولكن نور الشمس لن یخفی أبدا!

(۲) إن ذكري و شهرتي سيظهران في البلاد لأن الشمس جعل الجو منورًا لظهورهما!

(۳) لقد ذاع صيتي بين الناس و اشتهرت بينهم، كما أن نور الشمس لا یمكن أن یخفی!

(۴) لما أصبحت، وجدت الصباح متجليًا فيه نور الشمس و وجدت نفسي مشهورًا بين الناس!

۳۵- عین الخطأ:

(۱) دَعَه حیث هو: همانجا که هست با او وداع کن!

(۲) لم تُعد هذه المدينة صالحة للإقامة: این شهر دیگر جای اقامت نیست!

(۳) تعال ساعدني و احتقبْ شكري: بیا کمک کن و مرا ممنون خود بساز!

(۴) ألا تعینني؟ إن حملي ثقيل و أنا هرم: آیا کمک نمی‌کنی؟ بارم سنگین است و من پیرم!

۳۶- عین غیر المناسب للمفهوم:

(۱) ﴿إدفع بآلتي هي أحسن﴾ ← إن أبليت بخصم لدود فقابله بالإحسان إليه!

(۲) ﴿أدعوني أستجب لكم﴾ ← من أفضل أبواب العبودية كثرة السؤال و الإلحاح في الطلب!

(۳) ﴿لنبلونكم حتى نعلم المجاهدين منكم و الصابرين﴾ ← لا أحد من البشر إلا و هو عرضة للامتحان!

(۴) ﴿إنما يوفى الصابرون أجرهم بغير حساب﴾ ← كل مصيبة في هذه الدنيا ليست إلا ابتلاء

و اختبار، و الفوز لمن صبر!

۳۷- « مبارز واقعی کسی است که اوج گرما و شدت سرما او را از مبارزه باز ندارد، چه اگر چنین باشد حتماً از برابر شمشیر گریزان تر است! »:

(۱) البطل من لا یأبى القتال لحرارة الحرّ و برودة البرد، بل یقاتل العدو بالسيف و لا یلوذ إلى الفرار من أمامه!

(۲) المبارز الحقيقي من لا یفرّ من الحرب خوفاً من حمارة القیظ و صبارة القُرّ، فلو كان هكذا، خوفه من السيف أشد!

(۳) المكافح الحقيقي هو الذي لا تكفّه عن الكفاح حمارة القیظ و صبارة القُرّ، إذ لو كان كذلك لهو من السيف أفرّ!

(۴) المناضل الذي لا تمنعه عن النضال حرارة الجوّ و برودته هو المناضل الحقيقي، فهو إن كان كذلك یفرّ من السيف أكثر!

۳۸- « هر حاکمی سعی می‌کند برای خود ادیبانی برگزیند تا بدانش با دیگر حاکمان رقابت کند، حتی بعضی حاکمان وزیران خود را از بین ادیبان انتخاب می‌کردند! »:

(۱) كلّ من الحکّام كان یسعی أن ینتقي أدباء لنفسه لینافس الحکّام الآخرين، حتّى أن البعض من الحکّام كانوا ینتخبون الوزراء من بین الأدباء!

(۲) كان كلّ الحکّام یحاولون في انتقاء الأدباء لهم لمنافسة سائر الحکّام، حتّى أن البعض من الحکّام جعلوا ینتخبون الأدباء كوزراء لأنفسهم!

(۳) كان كلّ حاکم یسعی أن ینتخب لنفسه أدباء ینافس بهم الحکّام الآخرين، حتّى أن بعض الحکّام كانوا یستوزرون وزراءهم من بین الأدباء!

(۴) كلّ حاکم من الحکّام كان یحاول أن ینتخب له أدباء ینافسون سائر الحکّام، حتّى أن بعض الحکّام أخذوا یستوزرون الأدباء لأنفسهم!

■ ■ عین الصحیح فی التشکیل (۳۹ و ۴۰)

۳۹- عین الصحیح:

(۱) مَعَ إِنَّ المَدائنَ كَانَتْ مِنْ أَهمّ البُلدانِ، وَلَكِنَّ تَجْمُها أَخَذَ بِالأقُولِ،

(۲) بَعْدَ أَنْ غَادَرَ سُكَّانُها وَ فارقَها أصحابُ المِهْنِ وَ الصَّناعاتِ وَ الجَرْفِ،

(۳) إِلَى بَعْداءِ نَاقِلِينَ مَعَهُم حَيَاتَهُم الإِجتماعِيَّةَ وَ نَهَجَهُم في العيشِ،

(۴) وَ حُصائِنَهُم في المُلوكِ، فَلَم تُعَدَّ تُعْتَبَرُ مَدِينَةً ذاتِ أَهمِيَّةٍ مِنْ بَعْدِ ذلك!

٤٠ - عین الخطأ:

- ١) لَمْ يَخْلُقِ اللهُ الْأَشْيَاءَ مِنْ أَسْوَئِ أَرْزَاقِهِ وَ لَا أَوَّلِ أَيْدِيهِ،
- ٢) بَلْ خَلَقَ مَا خَلَقَ فَأَقَامَ حَدَّهُ وَ صَوَّرَ مَا صَوَّرَ فَأَحْسَنَ صُورَتَهُ،
- ٣) لَيْسَ لَشَيْءٍ مِنْهُ إِمْتِنَاعٌ، وَلَا لَهُ بَطَاغَةٌ شَيْءٍ إِنْتِفَاعٌ،
- ٤) عِلْمُهُ بِالْأَمْوَاتِ الْمَاضِيْنَ كَعِلْمِهِ بِالْأَحْيَاءِ الْبَاقِيْنَ، وَ لَا شَكَّ فِي ذَلِكَ!

■ ■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (٤١ - ٤٣)

٤١ - « الصَّحَّةُ لَا يَعْرِفُ قَدْرَهَا إِلَّا الْإِنْسَانُ الَّذِي أُصِيبَ بِمَرَضٍ عِضَالٍ! »:

- ١) قدر: مفرد مذكّر - مشتق (صفة مشبّهة) - معرّف بالإضافة - معرب/ مشغول به و منصوب على أنه مفعول به
- ٢) الصَّحَّةُ: مفرد مؤنث - مشتق (صفة مشبّهة) // مشغول عنه و إمّا مرفوع على الابتداء أو منصوب على المفعولية لفعل محذوف
- ٣) الإنسان: مفرد مذكّر - جامد - معرب - ممنوع من الصرف/ مستثنى مفرغ و مرفوع على أنه بدل للمستثنى منه المحذوف و هو فاعل
- ٤) أُصِيبَ: مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - معتل و أجوف (إعلاله بالقلب) // فعل و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية و صلة و عائدها الضمير المستتر

٤٢ - « كان عمر بن عبد العزيز عالماً تقيّاً و سار سيرة مرضية! »:

- ١) ابن: مفرد مذكّر - جامد - معرّف بالإضافة - معرب / عطّف بيان و مرفوع بالتبعية للمعطوف عليه « عمر »
- ٢) سيرة: مفرد مؤنث - جامد و اسم المرّة (مصدره: سير) - منصرف / مفعول مطلق لبيان العدد و منصوب
- ٣) تقيّاً: مشتق و صفة مشبّهة (مانته: ت ق ي) - معرب - منقوص - منصرف / نعت و منصوب بالتبعية للمنعوت « عالماً »
- ٤) مرضية: اسم - مشتق و صفة مشبّهة (مصدره: رضى) - نكرة - صحيح الآخر/ نعت مفرد و منصوب بالتبعية للمنعوت « سيرة »

٤٣- « إذا رأيت أثيمًا كن سائرًا و حليماً يا من تقبّح أمرى لم لا تمرّ كريماً! »:

- (١) تمرّ: للمخاطب - صحيح و مضاعف (جائز الإدغام و التفكيك) - معرب / فعل مرفوع و فاعله ضمير « أنت » المستتر فيه وجوباً
- (٢) من: اسم غير متصرف - موصول عام أو مشترك - معرف بالنداء - مبني / منادى علم و مبني على الضم ببناء عرضي و منصوب محلاً
- (٣) كن: فعل أمر - للمخاطب - مجزء ثلاثي - معتل و أجوف (إعلاله بالحذف) / فعل من الأفعال التامة و فاعله ضمير « أنت » المستتر فيه وجوباً
- (٤) رأيت: ماضي - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص (و كذلك مهموز العين) / فعل شرط و فاعله ضمير التاء البارز، و الجملة فعلية و مضاف إليه و مجرور محلاً

■ ■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٤-٥٠)

٤٤- عيّن الصحيح عن حركة همزة « ان »:

- (١) ألا أنّ بعد الشدة فرجاً!
- (٢) قلت لصديقي إني سأحضر غداً!
- (٣) لعمرك أنّ الحياة دقائق و ثوان!
- (٤) حدثنا المحدث إنّ زكاة العلم نشره!

٤٥- عيّن الفعل المضاعف جائز الإدغام و التفكيك:

- (١) لا أت يردّ و لا ماض يردّ!
- (٢) لو تمدّ يدك لتناول الطعام، إني لا أتعجل!
- (٣) إن تتبّع نهج الصالحين يحبك الله بلاشك!
- (٤) كلّ إنسان سيمسّ جلده تراب الأرض في النهاية!

٤٦- « واجهنا في الطريق مسافرين يسرون بعجلة! ». عيّن الصحيح في المبني للمجهول:

- (١) وُجِهنا مسافرون في الطريق يسارون عن عجلة!
- (٢) وُجِه مسافرون في الطريق يسارون عن عجلة!
- (٣) ووجه في الطريق مسافرون يسرون بعجلة!
- (٤) ووجهنا في الطريق مسافرين يسرون بعجلة!

٤٧- عيّن الصحيح في المفعول لأجله:

- (١) إني أحترم الخلق حباً لخلقهم الجميل!
- (٢) لما طالعت المقالة جمعت آراء كاتبها إفادة منه!
- (٣) علينا أن لا نكدّ في حياتنا ادخاراً للأموال فقط!
- (٤) بادرنا باستحكام الاستحكامات إحاطة العدو الدود بنا!

٤٨- عيّن الجملة الفعلية في محلّ الرفع:

- (١) إنّ الجهاد باب فتحه الله لخاصة أوليائه دون غيرهم!
- (٢) إلى الله أشكو معشراً يعيشون جهالاً و يجهلون ذلك!
- (٣) أقمت لكم على سنن الحقّ في جواد المضلة حيث تلتقون و لا دليل!
- (٤) مازلت مدفوعاً عن حقّي منذ قبض الله نبيّه (ص) حتّى يوم الناس هذا!

۴۹ - عین البدل «کَلَّ مِنْ كَلِّ»:

- (۱) أردت أن أمتحن زميلي إخلاصه في العمل!
 (۲) لي زميلة في الكلية ازداد قلبها إيماناً بالله!
 (۳) صدمت السيارة الصبي ساقه في وسط الشارع!
 (۴) كل إنسان سببلى بأسباب الزدى المنايا!

۵۰ - عین الخطأ في إعراب المستثنى:

- (۱) لم يفز في سباق العام الماضي إلا المتأبرون!
 (۲) لم ينجح في صفنا إلا عشرين من الطلبة!
 (۳) ما نجحت من طالبات صفنا إلا عشرين منهن!
 (۴) لا يفوز في السباق إلا المتأبرون على التدريب!

ادیان و مذاهب:

- ۵۱ - کدام یک، اصل معصومیت پاپ را جزو اصول دین قرار داد؟
 (۱) پاولوس سوم (۲) پیوس نهم (۳) پیوس هفتم (۴) یوانس دهم
- ۵۲ - عبارت زیر سخن کدام یک از رهبران است؟
 «هرگاه یکی از شما آزار و جفا ببندد، بایستی بدان تن در دهد و شکیبا باشد. هرگاه کسی سه بار بر ستم و جفا گردن نهاد، بار چهارم خداوند به یاری او خواهد آمد.»
 (۱) نانک (۲) گویند سینگ (۳) گورو امرداس (۴) گورو هارگویند
- ۵۳ - از جمله مقاصد چهارگانه مباح درنظر هندوان، که به معنی جستجوی جاه و قدرت مادی و موقعیت اجتماعی می باشد، کدام است؟
 (۱) ارته (۲) درمه (۳) کامه (۴) مکشه
- ۵۴ - فردی از غلات، که صریحاً از سوی امام صادق (ع) مورد انتقاد قرار گرفت، کدام است؟
 (۱) اسید بن حضیر (۲) محمد بن نصیر (۳) حمزه بن عماره بربری (۴) ابوالخطاب محمد بن ابی زینب
- ۵۵ - در کدام بخش از اوستا، سرودهایی در نیایش و مدح آناهتیا آمده است؟
 (۱) یسنا (۲) پشتها (۳) وندیداد (۴) خرده اوستا
- ۵۶ - کدام یک از انبیاء پادشاهی شمالی، از یک طرف به انکار انبیاء مغرور و مدعی شکست ناپذیری اورشلیم پرداخته و از سوی دیگر، روح و معنای حقیقی دین را برای مردم تفسیر و تبیین می کرد؟
 (۱) ارمیا (۲) عاموس (۳) اشعیا (۴) میکاهنبی
- ۵۷ - انبیای اولیه در کدام دوره از تاریخ بنی اسرائیل، ظهور کردند؟
 (۱) شیوخ (۲) اسارت (۳) داوران (۴) تبعید بابلی
- ۵۸ - اوتنپیشتمیم توسط ..... از تصمیم خدایان برای ایجاد طوفان آگاه شد.
 (۱) انا (۲) آنو (۳) عشتار (۴) انلیل
- ۵۹ - در مذهب ماهایانه، از نجات دهندگانی که به مرتبه اشراق رسیده، انسان ها را به راه درست زندگانی راهنمایی کرده و به مقام نیروانا رسیده اند، چگونه تعبیر می شود؟
 (۱) بودی ستوها (۲) دیانی بوداها (۳) منوشی بوداها (۴) میتریه بوداها

- ۶۰- این عقیده متعلق به چه کسی است؟
 «هر چیزی که با روح کلی اسلام، یعنی اخلاق طبیعی و سازگار با عقل، ناممکن نماید مردود است.»
 (۱) محمد عبده (۲) محمد رشیدرضا (۳) شاه ولی‌الله دهلوی (۴) سید احمد خان هندی
- ۶۱- کدام مورد، جزء طریق نجات در هندوئیسم به شمار نمی‌رود؟
 (۱) علم (۲) عمل (۳) تقوی (۴) اخلاص
- ۶۲- ..... از رساله‌های مانی به زبان ..... است و مابقی آثار وی به زبان ..... می‌باشد.
 (۱) کفالا، سریانی، عربی (۲) بندهش، یونانی، سغدی
 (۳) شاپورگان، فارسی، آرامی شرقی (۴) شایست و ناشایست، پهلوی، عبری
- ۶۳- ..... پیغمبر قهر و غضب بود، در حالی که نبی دیگری بنام ..... را می‌توان پیغمبر لطف و مهربانی دانست.
 (۱) ایلیا - الیشع (۲) عاموس - هوشع (۳) ارمیا - هوشع (۴) اشعیاء - عاموس
- ۶۴- در میان اقوام «دیری‌های» استرالیا، وظیفه «پینارو» انجام کدام امور است؟
 (۱) سحر و جادو (۲) ریاست و هدایت (۳) طبابت و معالجه (۴) دور کردن ارواح شریر
- ۶۵- کدام عبارت در مورد «خابیت»، در باور مصریان باستان صحیح است؟
 (۱) روحی که به جسم و جسد علاقه زیادی دارد.
 (۲) در دم واپسین بر فراز جسد میت پرواز می‌کند.
 (۳) قالب مثالی که همه جا با انسان همراه ولاینفک از اوست.
 (۴) حوادث و خاطرات عمر گذشته مرده را بر دیوار گور تصویر می‌کند.
- ۶۶- دو عامل مانع انتشار آیین «کنفوسیوس» پس از مرگ وی، چه بود؟
 (۱) رونق گرفتن آیین «تانو» و حمایت شاهزادگان از این آیین
 (۲) زوال سلطنتی فنودالی «چو» و ظهور مکاتب فلسفی و فکری گوناگون
 (۳) تاکید بر آموزش مذهب برای عوام و سیاست‌زدگی شاگردان کنفوسیوس
 (۴) بی‌رغبتی مردم به تعالیم کنفوسیوس و عدم حمایت شاهزادگان از شاگردان وی
- ۶۷- عبارت «اینکه خلاق را دروغگو می‌شماری عیب آن در خود توست که سخن آنان را باور نداری»، در کدام کتاب آمده است؟
 (۱) آنالکت (۲) چون چیو (۳) شی چینگ (۴) تانو ته چینگ
- ۶۸- در اصطلاح پیروان کنفوسیوس، انسان کامل چه نام دارد؟
 (۱) لی (۲) شو (۳) جین (۴) چون تزو
- ۶۹- شجره‌نامه امپراطوران ژاپن و سخنان بزرگان در روزگاران کهن، در کدام اثر آمده است؟
 (۱) کوچیکی (۲) نیهونگی (۳) مانیوشو (۴) انگی‌شیکی
- ۷۰- قدیمی‌ترین و کوتاه‌ترین اناجیل، کدام است؟
 (۱) متی (۲) مرقس (۳) لوقا (۴) یوحنا
- ۷۱- کتاب درباره «خطاهای تثلیث»، نوشته چه کسی است؟
 (۱) مرقیون (۲) بوتتیوس (۳) میکائیل سروتوس (۴) ایگناتوس لویولا
- ۷۲- کدام شخصیت کوشیده است، ما بین عقل و الهام، یا فلسفه و لاهوت تلفیق کند؟
 (۱) آگوستین (۲) توماس آکویناس (۳) توماس آکمپیس (۴) موسی‌بن میمون

- ۷۳- کدام شخصیت، «اسفار پنجگانه» را به زبان آلمانی فصیح ترجمه کرد؟
 (۱) لسینگ (۲) ژان کالون (۳) موسی مندلسون (۴) آبراهام گایگر
- ۷۴- اتحاد بنی اسرائیل با کنعانیان برای بیرون کردن غیرسامی‌ها از خاک خود، به ترتیب در زمان نبوت و پادشاهی کدام افراد انجام شد؟
 (۱) ایلیا - سلیمان (۲) سمونیل - داود (۳) عاموس - یرعام (۴) سمونیل - شائول
- ۷۵- خدایی که زردشت، خود از او نامی نبرده ولی عامه زردشتیان به او اعتقاد دارند، کدام است؟
 (۱) میترا (۲) وایو (۳) وهومنه (۴) اهورامزدا
- ۷۶- هدف «ژینزا - شینتو» چه بود؟
 (۱) احترام به معابد
 (۲) تعلیم و تشویق حس وطن پرستی
 (۳) تشویق پرستش ارواح اجداد و امپراطور
 (۴) فراهم آوردن زمینه شرکت در تشریفات دینی برای افراد
- ۷۷- اندیشمندان جاپنی، «علم» را چگونه امری می‌دانند؟
 (۱) نسبی و اضافی (۲) نسبی و کلی (۳) کلی و مطلق (۴) مطلق و اضافی
- ۷۸- کدام کتب زیر، معرف دیدگاه‌های «ژرف‌زروانی» است؟
 (۱) بندهش - ارداویراف نامه (۲) گجستک ابالیس - ویسپرد
 (۳) روایت پهلوی - خرده اوستا (۴) بندهش - گزیده‌های زاداسپریم
- ۷۹- عنوان کدام مطلب درباره گروه «نیوساگان»، یکی از طبقات جامعه مانوی، صدق نمی‌کند؟
 (۱) امکان رفتن به بهشت نو (۲) حق یکبار ازدواج کردن
 (۳) سیر و سیاحت و تبلیغ دین (۴) گرفتار بودن در چرخه زاد مُرد (تناسخ)
- ۸۰- قدیمی‌ترین مدرکی که به نام ایزد «مهر» (میترا) اشاره دارد، کدام است؟
 (۱) وداها (۲) کتیبه‌های هخامنشی
 (۳) مهریشت (۴) الواح عهدنامه میتانی - هیتی
- ۸۱- کدام مطلب درباره ایزد «میترا»، درست نیست؟
 (۱) خدای جنگ (۲) نگاهبان نظم جهان (۳) حافظ عهد و پیمان (۴) خدای روشنایی و آفتاب
- ۸۲- جریان کلامی که مورد ناخشنودی ابن حنبل و اهل حدیث بوده و در برابر معتزله، تفسیری از عقاید اهل سنت و سازگار با ظاهر متون دینی ارائه می‌داد، کدام است؟
 (۱) کلابیه (۲) کرامیه (۳) ظاهریه (۴) اشاعره
- ۸۳- «غلام احمد قادیانی»، معتقد به کدام مورد بود؟
 (۱) خود مسیح موعود است و نفس عیسی است که در رجعت ثانوی ظهور کرده است.
 (۲) طبیعت و الهام قلبی از مبدأ فیض الهی سرچشمه می‌گیرند و عقل بین آن دو تناقض نمی‌بیند.
 (۳) اسلام یک مذهب مترقی است که بر شخصیت پیامبر و استحکام عقلی مبانی قرآنی مبتنی است.
 (۴) خود عارفی از عرفای اسلام و بنیان‌گذار اصلاح و تجدید در اندیشه اسلامی مطابق با تحولات زمان است.
- ۸۴- کتاب ..... پایه و اساس نظام پروتستانی ..... را تشکیل می‌دهد.
 (۱) اقتدا به مسیح - انجیلی (۲) مبادی دین مسیحی - پیوریتنی
 (۳) اقتدا به مسیح - آنابپتیستی (۴) مبادی دین مسیحی - پرسبیتری

۸۵- کدام یک، وجود عیسی را آخرین مظهر ترکیب فلسفه شرق و غرب معرفی می کند؟

- (۱) گنوسی ها
(۲) آریوسی ها
(۳) پلاگیوسی ها
(۴) ایرناتوسی ها

تصوف و عرفان:

۸۶- قول ..... در مسأله جواز غنا یادآور قول ..... بوده و او در مسأله وحدت وجود، متأثر از ابن عربی است.

- (۱) ملاصدرا - شیخ بهایی
(۲) فیض کاشانی - محمد غزالی
(۳) ملاعبدالرزاق - احمد غزالی
(۴) حیدر آملی - عین القضاة همدانی

۸۷- ذوالعینین در تصوف، جامع بین کدام مورد است؟

- (۱) صحو و سکر
(۲) قبض و بسط
(۳) حال و مقام
(۴) جمع و تفرقه

۸۸- کدام مورد، از ویژگی های تصوف در قرن سوم هجری به شمار نمی آید؟

- (۱) آثار صوفیانه به زبان فارسی پدید می آید.
(۲) تصوف به شکل حزب و فرقه خاصی درمی آید.
(۳) صوفیه اتصال به خدا را تنها مقصود تصوف می دانند.
(۴) تصوف به تفکر و تدبیر و امعان نظر اهمیت بیشتری می دهد تا به ریاضات شاقه

۸۹- ابوسعید ابوالخیر، شیخ بزرگ صوفی در خراسان، کدام موارد را بین صوفیه رواج داد؟

- (۱) سماع، قول و غزل
(۲) سماع، عشق و رباعی
(۳) سماع، ریاضت و غزل
(۴) سماع، جله نشینی و رباعی

۹۰- کتاب لطائف الاشارات نوشته چه کسی بوده و در باب چیست؟

- (۱) قشیری - تفسیر روایی قرآن
(۲) ابوسعید ابوالخیر - تفسیر حدیثی قرآن
(۳) هجویری - تفسیر قرآن بر مذاق عرفا
(۴) قشیری - تفسیر قرآن بر مذاق صوفیه

۹۱- کدام مورد جزء باورهای شیخ احمد سرهندی معروف به امام ربانی، نیست؟

- (۱) سماع
(۲) وحدت شهود
(۳) خلوت و اربعین
(۴) اجتناب از ذکر جهر

۹۲- کتاب «لمعات عراقی» بیانگر اندیشه های کدام شخصیت است؟

- (۱) ابن عربی
(۲) محمد غزالی
(۳) نجم الدین کبری
(۴) عین القضاة همدانی

۹۳- عقاید «اهل حق» به کدام مورد شباهت دارد؟

- (۱) ماتریدیه
(۲) حکمت خسروانی
(۳) اسماعیله و کیسانیه
(۴) حکمت هرمسی و گنوسی

۹۴- از نظر عین القضاة همدانی، نبوت به کدام معنا است؟

- (۱) انواع کمالاتی که در اقصا درجات عقل به دست می آید.
(۲) مرتبه ای از مراتب معنوی که با محبت حاصل می شود.
(۳) انواع کمالاتی که در طوری و رای طور ولایت حاصل می آید.
(۴) نوعی سروری و سیادت معنوی که با شهود حاصل می شود.

- ۹۵- جمعیت «اخوان الصفا»، برای کدام مورد کوشیدند؟
 (۱) علوم رسمی را مبنای دیانت قرار دهند.
 (۲) میان شریعت و فلسفه پیوندی برقرار کنند.
 (۳) شهود و اشراق را مبنای معرفت قرار دهند.
 (۴) علم و شریعت را در یک ترکیب عرفانی و اخلاقی به هم درآمیزند.
- ۹۶- بیت زیر، اشاره به کدام مورد دارد؟
 «صوفی ابن الوقت باشد ای رفیق
 نیست فردا گفتن از شرط طریق»
 (۱) صبر و فقر (۲) توکل و یقین (۳) رضا و توکل (۴) محبت و رضا
- ۹۷- از نظر فیثاغورث و افلاطون، علت تأثیر موسیقی و نغمه‌های موزون در انسان چیست؟
 (۱) موسیقی مایه تأمل و مراقبه برای انسان و زمینه‌ساز نیل او به فنا است.
 (۲) موسیقی اندیشه انسان را معطوف به حقایق ماورائی و متعالی می‌کند.
 (۳) از آنجا که انسان دارای ذهنی ریاضی گونه است، لذا درک موسیقایی دارد.
 (۴) موسیقی و نغمه‌های موزون تداعی کننده بانگ گردش‌های چرخ و آواز خوش عالم مثال است.
- ۹۸- «فراست» در تصوف به کدام معنی است؟
 (۱) زیرکی است که عارف پس از فنا بدست می‌آورد.
 (۲) نوری است که عارف در بقا به الله بدست می‌آورد.
 (۳) نوری که بر قلب عارف واصل می‌تابد و او را به معرفت می‌رساند.
 (۴) نتیجه علم و بصیرت دنیایی است که عارف در اثر جهد بدست می‌آورد.
- ۹۹- عزیزالدین نسفی در عقاید صوفیانه خود، عمدتاً متأثر از کدام مشایخ کبرویه است؟
 (۱) سیف‌الدین باخرزی (۲) سعدالدین حمویه
 (۳) مجدالدین بغدادی (۴) علاءالدوله سمنانی
- ۱۰۰- « این صوفی اعظم، که حتی قبل از سن سیزده سالگی خویش در نظر مریدان مرشد کامل تلقی می‌شد چنان محبوبیتی در نزد اتباع خویش داشت که گویی تجسم الوهیت تلقی می‌شد. خود او هم در اشعاری که با تخلص خنایی، خویشان را عین الله و شایسته سجود می‌خواند» کیست؟
 (۱) شاه عباس (۲) شیخ جنید (۳) شاه اسمعیل (۴) سلطان حیدر
- ۱۰۱- عنوان «محل شکن»، متعلق به کدام یک از مشایخ چشتیه است؟
 (۱) نظام‌الدین اولیاء (۲) معین‌الدین چشتی
 (۳) نصیرالدین چراغ (۴) فریدالدین گنج شکر
- ۱۰۲- الناصر خلیفه عباسی کدام صوفی را به سفارت، نزد امرا و سلاطین عصر خود می‌فرستاد؟
 (۱) ابوالقاسم قشیری (۲) شهاب‌الدین سهروردی
 (۳) عبدالقادر گیلانی (۴) ابوالنجیب سهروردی
- ۱۰۳- کدام شخصیت را می‌توان از پیشروان طریقه تحقیق علمی در مسائل مربوط به عقاید و مخصوصاً مربوط به تصوف، به‌شمار آورد؟
 (۱) نجم‌الدین کبری (۲) سعدالدین حمویه
 (۳) عزیزالدین نسفی (۴) سیف‌الدین باخرزی

- ۱۰۴- کدام شخصیت در عهد فاجار معروف به «فقیه صوفی کش» شد و کتابش در رد صوفیه چه نام داشت؟
 (۱) آقا میرزا بابا - الکبریت الاحمر
 (۲) ملا احمد نراقی - اسرار المعارف
 (۳) ملاعلی گنابادی - طریق الحقائق
 (۴) آقا محمدعلی بهبهانی - رساله خیرات
- ۱۰۵- احوال عقلاء مجانین در آثار کدام شخصیت، قابل توجه بسیار است؟
 (۱) سنایی غزنوی
 (۲) عطار نیشابوری
 (۳) فخرالدین عراقی
 (۴) عین القضاة همدانی
- ۱۰۶- کدامیک از رهبران «ذهبیّه» دعوی «مقام ولایت و تشرّف» به خدمت امام غائب را در حال مراقبه قلبی داشت؟
 (۱) نور علی شاه (اصفهانی)
 (۲) آقا میرزا بابا (میرزا ابوالقاسم)
 (۳) ملاعبدالصمد همدانی (فخرالدین)
 (۴) میرزا محمدرضا (مجدالاشراف ثانی)
- ۱۰۷- لقب «والد الحكماء» از سوی حکمای اشرافی ایران به چه کسی داده شد؟
 (۱) هرمس
 (۲) کیومرث
 (۳) فیثاغورث
 (۴) بوذرجمهر
- ۱۰۸- تعالیم سهل تستری، از کدام طریق بر غزالی، جهت تألیف کتاب احیاء العلوم، تأثیر نهاده است؟
 (۱) طبقات الصوفیه سلمی
 (۲) کشف المحجوب هجویری
 (۳) قوت القلوب ابوطالب مکی
 (۴) اللمع فی التصوف سراج
- ۱۰۹- مقام بعد از فناء الفنا کدام است و به معنی چیست؟
 (۱) مقام جمع - قرب به ذات الهی
 (۲) بقاء، به حق - مشاهده ذات الهی
 (۳) بقاء به حق - قرب به ذات الهی
 (۴) مقام فرق بعد الجمع - مشاهده ذات الهی
- ۱۱۰- سید حیدر آملی، «ولایت عامه مطلقه» و نیز «ولایت مقید محمدیه» را به ترتیب، به چه کسانی ختم کرده است؟
 (۱) محمد (ص) - عیسی (ع)
 (۲) محمد (ص) - علی بن ابی طالب (ع)
 (۳) عیسی (ع) - مهدی صاحب الزمان (ع)
 (۴) علی بن ابی طالب (ع) - مهدی صاحب الزمان (ع)

تاریخ اسلام:

- ۱۱۱- کدام مطلب در مورد سیاست خارجی امام یحیی، حاکم زیدی مذهب یمن در دهه ۱۹۲۰، صحیح نیست؟

- (۱) برقراری مناسبات با اتحاد جماهیر شوروی
 (۲) برقراری مناسبات با ایتالیا و دوری از انگلیس
 (۳) رقابت با آل سعود برای استیلا بر منطقه عسیر
 (۴) تماس با دولت‌های مسلمان برای وحدت مسلمین علیه استعمار

- ۱۱۲- کدام مطلب در مورد شروط کمیسیون انگلیسی میلنر برای استقلال مصر، صحیح نیست؟

- (۱) ادامه حضور نظامیان انگلیسی در مصر
 (۲) پذیرش تشکیل دولت صهیونیستی در فلسطین از جانب مصر
 (۳) عدم انعقاد هر نوع قرارداد مخالف منافع انگلیسی از سوی دولت مصر
 (۴) نظارت مستشاران انگلیسی بر وزارت دادگستری و وزارت دارایی مصر

- ۱۱۳- کدام مطلب در مورد قیام‌های مردمی لیبی و سودان در قرون ۱۹ و ۲۰ صحیح نیست؟
 (۱) مبارزه با استعمار
 (۲) برپایی حکومت بر مبنای اسلام
 (۳) اندیشه مهدویت به عنوان عامل وحدت و رهبری
 (۴) تأکید بر قومیت عربی - قبیله‌ای و لزوم تشکیل حکومت ملی
- ۱۱۴- الجزایر با حمله چه کسی، از سلطه اسپانیا، خارج و به قلمرو عثمانی ضمیمه شد؟
 (۱) سلطان سلیم اول
 (۲) سلطان سلیمان قانونی
 (۳) خیرالدین بارباروس و برادرش
 (۴) سنان پاشا از فرماندهان آلبانیایی دولت عثمانی
- ۱۱۵- در تاریخ حکومت مسلمانان در اندلس، دوره ملوک الطوائفی به کدام دوره تاریخی اطلاق می‌شود؟
 (۱) از فتح اندلس تا تشکیل دولت اموی اندلس (۱۳۸-۹۲ ق)
 (۲) از سقوط دولت امویان اندلس تا اخراج مسلمانان از آنجا (۸۹۸-۴۲۲ ق)
 (۳) از سقوط دولت موحدون در اندلس تا اخراج مسلمانان (۶۶۷-۸۹۸ ق)
 (۴) از سقوط دولت مرابطون در اندلس تا اخراج مسلمانان (۸۹۸-۵۴۱ ق)
- ۱۱۶- در تاریخ اجتماعی - فرهنگی اندلس اسلامی، مسأله به چه کسانی اطلاق می‌شود؟
 (۱) مسیحیان اندلس که به اسلام گرویدند.
 (۲) به اعراب مسلمانی که در اندلس ساکن شدند.
 (۳) فرزندان مسیحیان اندلس که به تدریج به اسلام گرویدند.
 (۴) به نسل دورگه پدید آمده از آمیزش مسلمانان با بومیان مسیحی
- ۱۱۷- کدام مطلب در خصوص ادامه فتوحات و حمله به قسطنطنیه در دوره خلافت سلیمان بن عبدالملک، درست است؟
 (۱) در خلافت سلیمان هیچ توجهی به فتوحات و حمله به قسطنطنیه نشد.
 (۲) سلیمان برای حمله نهایی به قسطنطنیه در ۹۸ ق برادرش مسلمه را به فرماندهی کل سپاه گماشت.
 (۳) تصرف قسطنطنیه به دست مسلمه سبب شد تا راهبرد مسلمانان در فتوحات تهاجمی گردد.
 (۴) سلیمان برای حمله به قسطنطنیه شیوه جنگ دریایی را در پیش گرفت.
- ۱۱۸- پُترا، شهری در شمال غربی شبه جزیره عربستان، مرکز حکومت کدام قوم یا تمدن بود؟
 (۱) نبطیان (۲) سبائیان (۳) ثمودیان (۴) حمیریان
- ۱۱۹- فرمانده سپاه اموی در حمله به مکه و سرکوب قیام عبدالله بن زبیر و نیز مشارکت در قتل وی، که بود؟
 (۱) مسلم بن عقبه (۲) حصین بن نمیر (۳) حجاج بن یوسف ثقفی (۴) خالد بن عبدالله قسری
- ۱۲۰- سلطه قبیله خزاعه بر شهر مکه، به دست چه کسی برچیده شد؟
 (۱) نضر بن کنانه (۲) قُصَی بن کلاب
 (۳) هاشم بن عبد مناف (۴) عدنان جد بیستم پیامبر
- ۱۲۱- کدام مورد، عامل مؤثرتری در پیروزی و پیشروی اعراب مسلمانان در ایران گردید؟
 (۱) نشر و ترویج معارف قرآنی (۲) اختلافات اجتماعی میان مردم ایران
 (۳) دعوت دینی مسلمانان به عدالت و مساوات (۴) فشار سیاسی روحانیون زرتشتی بر مردم
- ۱۲۲- عامل اصلی تزلزل و گوناگونی فکری در مردم عراق و کوفه طی قرون اولیه اسلامی، چه بود؟
 (۱) منفعت‌طلبی‌های شخصی (۲) نامتجانس بودن ترکیب اجتماعی آنان
 (۳) نفوذ گسترده جریان نفاق میان آنان (۴) فشار و خفقان فکری امویان بر آنان

- ۱۲۳- کدام مورد، از عوامل حمایت خلیفه عباسی از اقدامات محمود غزنوی نمی‌باشد؟
 (۱) ترویج و تبلیغ اسلام در هند
 (۲) حمایت محمود از ادب فارسی و عربی
 (۳) دفاع سرسختانه محمود از مذهب تسنن
 (۴) مقابله محمود با تمایلات شیعی و مخالفان خلافت
- ۱۲۴- مناسبات سیاسی میان غزنویان و سلجوقیان در دوره کدام سلاطین، دوستانه‌تر و پایدارتر بود؟
 (۱) ابراهیم بن مسعود و ملک‌شاه
 (۲) مسعود بن محمود و ملک‌شاه
 (۳) مسعود بن محمود و طغرل بیک
 (۴) ابراهیم بن مسعود و سنجر بن ملک‌شاه
- ۱۲۵- کدام سلسله، طولانی‌ترین حکومت محلی در حاشیه دریای خزر بود؟
 (۱) علویان
 (۲) زیاریان
 (۳) جستانیان
 (۴) باوندیان
- ۱۲۶- کدام سلسله‌ها به ترتیب در حمایت از زبان و ادب فارسی و فرهنگ ایرانی، نقش بیشتری داشتند؟
 (۱) آل بویه - طاهریان
 (۲) صفاریان - زیاریان
 (۳) صفاریان - طاهریان
 (۴) سامانیان - زیاریان
- ۱۲۷- کدام یک از حکومت‌ها از لحاظ دینی، برای عباسیان خطرناک‌تر بود؟
 (۱) آل بویه
 (۲) صفاریان
 (۳) علویان طبرستان
 (۴) بریدیان خوزستان
- ۱۲۸- کدام خلیفه عباسی برای نخستین بار، مناصب مهم سیاسی و نظامی را به سرداران ترک داد؟
 (۱) الواثق بالله
 (۲) الراضی بالله
 (۳) المعتصم بالله
 (۴) المتوکل علی‌الله
- ۱۲۹- کدام مورد، از عوامل انتقال مرکز دعوت عباسیان از کوفه به خراسان بود؟
 (۱) حضور ایرانیان ناراضی و افراد بانفوذ و مدبر و قدرتمند ایرانی در خراسان
 (۲) تشیع مردم خراسان و علاقمندی آنان به خاندان عباسی
 (۳) حضور مؤثر خاندان عباسی در خراسان
 (۴) تمایل امرای اموی خراسان به عباسیان
- ۱۳۰- کدام عبارت درباره استمرار خلافت عباسی در دوره آل بویه درست است؟
 (۱) آل بویه، برای جلوگیری از تشکیل حکومت شیعیان اثنی عشر، حامی خلافت عباسی شدند.
 (۲) آل بویه از ترس شورش مردمان سنی مذهب عراق، دستگاه خلافت عباسی را حفظ کردند.
 (۳) آل بویه برای جلوگیری از ایجاد تزلزل در حکومت خود، خلافت عباسی را حمایت کردند.
 (۴) آل بویه، از ترس اعتراض دولت‌های مقتدر سنی، از حکومت خلفای عباسی حمایت کردند.
- ۱۳۱- انگیزه مقابله با تمایلات ایرانی‌گری خلفای عباسی، در کدام قیام نمود بیشتری داشت؟
 (۱) حمزه آذرک
 (۲) ابوالسرایا
 (۳) نصر بن شبث
 (۴) رافع بن لیث
- ۱۳۲- کدام مطلب درباره شاهان صفوی، درست است؟
 (۱) منازعه میان امرای قزلباش، مشخصه اصلی سلطنت محمد خدابنده بود.
 (۲) در دوره شاه سلیمان و شاه سلطان حسین، حرمسرا نقش مهمی در امور سیاسی دربار نداشت.
 (۳) در دهه نخست حکومت شاه طهماسب (۹۳۰-۹۴۰ ق) همه قدرت در دست امرای ایرانی (=تاجیکان) بود.
 (۴) ضعف صفویان در دوره شاه صفی اول موجب دست‌اندازی‌های ازبکان و بابریان به مناطقی از ایران نگردید.
- ۱۳۳- کدام مورد، از سیاست‌ها و اقدامات شاه عباس اول صفوی بود؟
 (۱) حمله به هرات و تصرف آنجا
 (۲) ایجاد نیروی نظامی منظم و آموزش دیده، با استفاده از تجربیات اروپاییان
 (۳) عدم اتخاذ سیاست‌هایی، جهت کاستن از قدرت قزلباش‌ها و تضعیف پایگاه اجتماعی آنها
 (۴) تلاش برای بازپس‌گیری مناطقی از ایران که به تصرف عثمانی‌ها درآمده بود بلافاصله پس از تاج‌گذاری

- ۱۳۴- کدام عامل، موجب بروز تنش در مناسبات سیاسی صفویان و بابریان هند، شد؟
 (۱) تصرف شهر قندهار
 (۲) دشمنی دیرینه صفویان با ازبک‌ها
 (۳) اقدامات بابریان برای تسلط بر دکن
 (۴) حمایت صفویان از حکومت‌های شیعی دکن
- ۱۳۵- تیمور گورکان، موفقیت‌های خود را بیشتر، مرهون کدام عامل می‌دانست؟
 (۱) حمایت‌های برخی از سادات و علما
 (۲) سپاه منظم و تجهیزات نظامی خویش
 (۳) انقباض قدسیه و حمایت‌های برخی از صوفیان
 (۴) شجاعت و کاردانی و تدبیر خود و فرماندهانش
- ۱۳۶- بزرگترین تهمتی که در دوره ایلخانیان به مخالفان حکومت زده می‌شد، چه بود؟
 (۱) ترویج و تبلیغ مسیحیت
 (۲) ارتباط با سلاطین مصر و شام
 (۳) ارتباط با حاکمان اردوی زرین
 (۴) تلاش جهت احیاء خلافت عباسی
- ۱۳۷- کدام ایلخان برای برقراری روابط دوستانه با ممالیک، ایلچی به مصر فرستاد؟
 (۱) اباقا
 (۲) غازان
 (۳) تگودار
 (۴) الجایتو
- ۱۳۸- مسیحیان در کدام واقعه، راه سپاهیان مسلمان را به فراتسه سد کردند؟
 (۱) عقاب
 (۲) زلّاقه
 (۳) مرج دابق
 (۴) بلاط الشهداء
- ۱۳۹- از نظر فیلیپ حتی، چرا عمر دولت‌های طولونیان و اخشیدیان، کوتاه بود؟
 (۱) مردان نیرومند و با جریره نداشتند.
 (۲) از اطاعت خلیفگان عباسی خارج شدند.
 (۳) جانشینان بنیان‌گذار دولت‌ها، ظالم و بی‌کفایت بودند.
 (۴) چون براساس قومیت استوار نبودند و متکی به سپاه بیگانه بودند.
- ۱۴۰- عامل اتخاذ سیاست همکاری و همگرایی میان دو دولت عثمانی و ممالیک در مصر و شام، چه بود؟
 (۱) حمله مغولان و سیاست توسعه‌طلبی ایلخانان
 (۲) وحدت مذهبی هر دو دولت که سنی بودند
 (۳) تشکیل و تثبیت دولت صفوی و گسترش مذهب تشیع
 (۴) نفوذ کشورهای قدرتمند اروپایی در سرزمین‌های اسلامی

فرهنگ و تمدن اسلامی:

- ۱۴۱- مقصود از «بیت مدرس» در عبارت «ما کان فی خزانه کتب یحیی و فی بیت مدرسه کتاب الآ و فیه ثلاث نسخ» چیست؟
 (۱) مدرسه
 (۲) محل تدریس
 (۳) مکتب خانه
 (۴) قرائت خانه
- ۱۴۲- کدامیک از مساجد جامع، دارای زوایایی برای تدریس بود؟
 (۱) جامع کوفه
 (۲) جامع بصره
 (۳) جامع فسطاط
 (۴) جامع الازهر

- ۱۴۳- کدام یک از صاحب نظران، تلخیص و به نظم در آوردن آثار مفصل را تباهی آموزش دانسته است؟
 (۱) غزالی
 (۲) ابن خلدون
 (۳) شهید ثانی
 (۴) یاقوت حموی
- ۱۴۴- کاربرد طاق های کم ارتفاع و نوک نیز، متعلق به کدام دوره است؟
 (۱) صفویان
 (۲) ایلخانان
 (۳) تیموریان
 (۴) عثمانی ها
- ۱۴۵- موزائیک کاری جامع دمشق، برخاسته از چه شیوه ای است؟
 (۱) چینی
 (۲) یونانی
 (۳) ایرانی
 (۴) بیزانسی
- ۱۴۶- نخستین نمونه های نقاشی دوران اسلامی، کدام است؟
 (۱) دیوارنگاره های عراق
 (۲) متون علمی
 (۳) دیوارنگاره های شام
 (۴) متون ادبی
- ۱۴۷- مطالعات اسلامی در بریتانیا، از کدام جهت متمایز است؟
 (۱) ابتدا علمی بود و سپس استعماری شد.
 (۲) از ابتدا با هدف سودجویی و استعمار بود.
 (۳) ابتدا وجه دینی و کلیسایی داشت و سپس دنیوی شد.
 (۴) ابتدا اهداف بشردوستانه داشت و سپس استعماری شد.
- ۱۴۸- کدام مورد، از نتایج رنسانس در زمینه مطالعات اسلامی بود؟
 (۱) با مستقل کردن مطالعات اسلامی از شرق شناسی، بر غنای آن افزود.
 (۲) منجر به ظهور مطالعات دوره کلاسیک شد که اسلام را نیز در برمی گرفت.
 (۳) با ادغام مطالعات کلاسیک و شرق شناسی، گستره مطالعات اسلامی را وسعت بخشید.
 (۴) با مستقل کردن شرق شناسی و شاخه های آن از مطالعات کلاسیک، اسلام شناسی را تخصصی کرد.
- ۱۴۹- دستاوردهای اسلام شناسان غربی با نتایج پژوهش های دانشمندان مسلمان از کدام جهت تفاوت دارد؟
 (۱) منابع دانشمندان مسلمان از اعتبار بیشتری برخوردارند.
 (۲) مطالعات این دو دسته با هم تفاوت ماهوی دارند.
 (۳) ضوابط علمی در آثار اسلام شناسان غربی شکلی است.
 (۴) اسلام شناسان غربی از شیوه های میدانی بهره نمی گیرند.
- ۱۵۰- منظور از علم مقادیر یا تعالیم در جهان اسلام، چه علومی بود؟
 (۱) حساب / طب / نجوم / حیل
 (۲) ریاضیات / طبیعیات / حیل / جبر
 (۳) حساب / هندسه / موسیقی / نجوم
 (۴) فیزیک / ریاضیات / طبیعیات / مابعدالطبیعه
- ۱۵۱- آثار کدام یک از مورخان را می توان، در ردیف آثار علمی و تاریخی طبیعی نیز جای داد؟
 (۱) طبری
 (۲) مسعودی
 (۳) یعقوبی
 (۴) مسکویه
- ۱۵۲- کدام مطلب درباره رساله راحة العقل حمیدالدین کرمانی، درست است؟
 (۱) رساله ای است درباره معنی باطنی اعمال شرعی
 (۲) شرحی منظم از فلسفه اولی و جهان شناسی اسماعیلی است.
 (۳) رساله ای است در انتقاد بر رازی بویژه بر کتاب الطلب الروحانی او
 (۴) یکی از رسائل ۳۲ گانه اخوان الصفا است که به کرمانی منسوب است.

- ۱۵۳- نخستین مؤلفان اقربادین، چه کسانی بودند؟
 (۱) کندی - ماسویه
 (۲) رازی - ابن تلمیذ
 (۳) علی بن ربن طبری - رازی
 (۴) شاپور بن سهل - یوحنا بن ماسویه
- ۱۵۴- کدامیک از آثار بیرونی، اختصاصاً در موضوع جغرافیای ریاضی است؟
 (۱) قانون مسعودی
 (۲) الآثار الباقیه
 (۳) تحدید نهایات الاماکن
 (۴) التفهیم لأویل صناعه التنجیم
- ۱۵۵- کتاب «التحصیل» یا «التحصیلات» در منطق، طبیعیات و الهیات، تألیف کدامیک از شاگردان ابن سینا است؟
 (۱) ابوعبید جوزجانی
 (۲) ابو عبدالله محمد بن احمد معصومی
 (۳) ابوالحسن بهمنیار بن مرزبان
 (۴) ابومنصور حسین بن طاهر بن زیله
- ۱۵۶- مثلثات در علم ریاضی، در کدامیک از علوم کاربرد مستقیم داشت؟
 (۱) هیئت
 (۲) تنجیم
 (۳) هندسه
 (۴) موسیقی
- ۱۵۷- مهمترین اثر کانی شناسی تا قرن پنجم هجری، کدام است؟
 (۱) الجواهر ابوریحان بیرونی
 (۲) منافع الحجر عطار بن محمد الحاسب
 (۳) بخش کانی شناسی رسائل اخوان الصفا
 (۴) کانی شناسی ابن سینا (بخش پنجم از طبیعیات شفا)
- ۱۵۸- تعریف دقیق تاریخ نگاری چیست؟
 (۱) وصف ذهنی تاریخ و رویدادهای گذشته انسانی
 (۲) توصیف مکتوب احوال و اعمال انسان و رویدادها
 (۳) نقل شفاهی روایات تاریخی و شرح احوال انسانی و رویدادها
 (۴) توصیف و نقل و تحلیل زبانی و شفاهی تاریخ و رویدادهای گذشته انسانی
- ۱۵۹- تاریخ نگاری اسلامی به مفهوم خاص، از چه زمانی آغاز شد؟
 (۱) هم زمان با نزول قرآن
 (۲) از اواسط قرن اول هجری
 (۳) از اوائل قرن دوم هجری
 (۴) نیمه دوم قرن دوم و رواج فن کتابت
- ۱۶۰- هدف و فایده تاریخ از نگاه مسکویه، چیست؟
 (۱) دستورالعملی برای دیوان سالاران جهت تنظیم امور دیوانی و اداری
 (۲) عبرت آموزی مبنی بر ناپایداری جهان و در پیش گرفتن زهد و دین داری
 (۳) پی بردن به احوال و اعمال انسانی و زمینه ها و علل و عوامل صعود و سقوط تمدن ها
 (۴) کسب تجربه و عبرت آموزی از آن برای اصلاح امور سیاسی و قواعد اخلاقی
- ۱۶۱- کدام شخصیت، از بنیان گذاران مکتب تاریخ نگاری مدینه و غزوه نگاران برجسته آن بود؟
 (۱) عروه بن زبیر
 (۲) محمد بن اسحاق
 (۳) وهب بن منبه
 (۴) محمد بن مسلم بن شهاب زهری
- ۱۶۲- مؤلف کتاب «التاریخ الباهر فی الدولة الاتابکیه» کیست و موضوع آن مربوط به کدام دولت اتابکی است؟
 (۱) ابن اثیر - سلسله اتابکان زنگی
 (۲) ابن کثیر - اتابکان شام
 (۳) ابن اثیر - اتابکان ایلدگری آذربایجان
 (۴) ابن کثیر - اتابکان ایلدگری آذربایجان

۱۶۳- وظیفه دیوان مستغلات در دوره اموی، کدام بود؟

- (۱) جمع‌آوری مالیات اراضی دیوانی
- (۲) جمع‌آوری زکات اراضی کشاورزی
- (۳) رسیدگی به اراضی وقفی در شهرها و ایالات
- (۴) اداره اراضی حکومتی در شهرها و ساختمان‌ها به ویژه بازارهای اجاره‌ای

۱۶۴- دیوان احباس در مصر، با کدام‌یک از دیوان‌های دوره عباسی مطابقت دارد؟

- (۱) البرّ
- (۲) العزیز
- (۳) الصدقات
- (۴) المصادرین

۱۶۵- کدام‌یک از مالیات‌ها «غیرمنصوص» است؟

- (۱) خمس
- (۲) خراج
- (۳) جزیه
- (۴) زکات

۱۶۶- در کدام‌یک از مناصب، «مسلمان بودن» از شروط احراز آن نیست؟

- (۱) محتسب
- (۲) امارت خاص
- (۳) وزارت تنفیذ
- (۴) وزارت تفویض

۱۶۷- ماه الکوفه در جغرافیای تاریخی اسلام، به کدام شهر اطلاق می‌شود؟

- (۱) دینور
- (۲) همدان
- (۳) نهاوند
- (۴) کرمانشاه

۱۶۸- کدام عبارت درباره «دیاریکر» نادرست است؟

- (۱) در شمال جزیره واقع است.
- (۲) شهر کهن و اصل آن «آمد» نام دارد.
- (۳) یکی از سه دیار جزیره و بزرگترین آنها است.
- (۴) در غرب جزیره واقع است و وسعت آن از دو دیار دیگر جزیره کوچکتر است.

۱۶۹- کدام شهر، نقش تجاری مهم‌تری میان تجار مسلمان و تجار بیزانس ایفا می‌کرد؟

- (۱) ملطیه
- (۲) طرسوس
- (۳) طرابوزان (یا نیطس)
- (۴) اسکندریه

۱۷۰- جرجانیه یا گرگانج، کرسی کدام ایالت بود؟

- (۱) خوارزم
- (۲) خراسان
- (۳) قهستان
- (۴) ماوراءالنهر

موسسه
پژوهش برتر

موسسه
پژوهش برتر

